גמ' נימא אית ליה לר"מ איסור חל על איסור ונהי דאיסור חל על איסור לית ליה איסור כולל ואיסור מוסיף אית ליה טהור מעיקרא לא אסור אלא בחלב הוה ליה טמא מינו דאסור בחתיכות טהורות איתוסף ביה נמי איסורא עילוי חלב וחלב מעיקרא לא אסור אלא באכילה אקדשיה מינו דאיתוסף ביה איסורא דהנאה איתוסף ביה לגבי חלב ואכתי להדיוט הוא אסור אבל לגבוה שרי הוה ליה נותר מינו דאיתוסף איסורא לגבי גבוה איתוסף ביה לגבי הדיוט חל עליה יוה"כ מינו דאיתוסף ביה איסור לגבי חולין איתוסף ביה לגבי גבוה ונתני ה' חטאות ונוקמה כגון דאכל כזית פיגול בחדא בהמה קמיירי בשתי בהמות לא קמיירי ונותר ופיגול בחדא בהמה לא משכחת לה אלמה לא משכחת לה כגון שהעלה אבר פיגול לגבי מזבח דפקע פיגוליה מיניה והוה ליה נותר וכדאמר עולא קומץ פיגול שהעלה לגבי מזבח פקע פיגולו ממנו והוה ליה נותר באבר אחד קא מיירי בשני אברים לא קמיירי ונותר ופיגול בחד אבר לא משכחת לה אלמה לא משכחת לה כגון שהעלה אבר פיגול לגבי מזבח דפלגיה אנחיה ע"ג מזבח ופלגיה מאבראי דמזבח דההוא דמזבח פקע פיגול והוה ליה נותר וכדאמר עולא קומץ פיגול שהעלה על המזבח פקע פיגולו ממנו והוי ליה נותר א"ל לא אי רובא דמזבח שדייה למזבח רובא דבראי שדייה לבראי תפשוט דבעי רמי בר חמא הלכו באברים אחר הרוב או לא אלא בכזית אחד קמיירי בשני זיתים לא קא מיירי ולא והקתני י"ה ובי"ה כותבת דמחייב וכותבת אית ביה שני זיתים א"ר זירא כגון שאכל כוליא בחלבה רב פפא אמר כגון דמלייה בתמרי רב אדא בר אחא מתני ה' חטאות ומתריץ לה כגון דאכל כזית פיגול ולא משני כהני שינויי דקא משנינן ונתני שש חטאות ונוקמה כגון דאכל כזית דם בחדא אכילה קא מיירי בשתי אכילות לא קא מיירי ושיערו חכמים דאין בית הבליעה מחזיק יותר משני זיתים: ר"מ אומר וכו': ונתני אם הוציאו חייב מ"ט קתני אם היתה שבת אמר רפרם זאת אומרת עירוב והוצאה לשבת ואין עירוב והוצאה ליה"כ ממאי דלמא יש עירוב והוצאה ליה"כ והכי קתני אם היתה שבת והוציאו חייב אף משום שבת וי"ה אלא אי איתמר דרפרם על הדא איתמר דתניא ושלח ביד איש עתי איש להכשיר את הזר עתי אפילו בטומאה ואפי' בשבת עתי במזומן קתני עתי אפילו בשבת אמר רפרם זאת אומרת עירוב והוצאה לשבת ואין עירוב והוצאה ליה"כ ממאי שאני שעיר המשתלח דהכשירו ביה"כ בכך אלא דרפרם ברותא היא: **מתני'** יש בא ביאה אחת וחייב עליה ו' חטאות כיצד הבא על בתו חייב עליה משום בתו ואחותו אשת אחיו ואשת אחי אביו ואשת איש ונדה: **גמ'** והא

גמ' נהי דאיסור. גרידא חל על איסור לית ליה כגון האוכל נבלת בהמה טמאה אינו חייב משום נבלה דהיינו איסור גרידא דליכא לא כולל ולא מוסיף: **מנו דנאסר בחתיכות** (ב) (טהורות). איתסר נמי בחלב משום טומאה והיינו כולל דלא איתוסף איסורא אחפצא אלא אגברא איתוסף איסורא לגבי אחריני כ"ל (י) נמי להאי באיסורא: **איסור הנייה.** היינו מוסיף דאיתוסף איסורא אחפצא: **נותר.** נמי איסור מוסיף: **יוה"כ.** איסור כולל דאיתוסף איסורא אגברא אמידי דמשתרי ליה עד השתא: **בשתי בהמות לא מיירי ונותר ופיגול בחדא בהמה ליכא.** דפיגול אינו אלא בד' עבודות של דם הילכך מדפגלה לא חזיא לא לאכילת אדם ולא לאכילת מזבח הלכך לא חייל עליה נותר: **דפקע ממנו פיגולו.** דקלטיה מזבח בעבודה. טעמיה דעולא מפרש בזבחים (דף מג.): **אי רובא אמזבח שדייה.** לכולו אבר אמזבח והוי כוליה נותר כו': **הלכו באברים כו'.** האי בעיא בפרק בהמה המקשה (חולין ע.): **כזית אחד.** חלב דאיסור קמיירי בשני זיתי חלב לא קמיירי: **כותבת איכא ב' זיתים.** דכך בית הבליעה מחזיק: **כגון שאכל כוליא בחלבה.** דאכילת חלב מחייב שלש חטאות ואשם וגורם נמי להשלמת אכילת (ג) כותבת וזית של כוליא משלים לכותבת הילכך לא תנא פגול דבשני זיתי חלב לא קמיירי. ואי תימא לוקים כגון שהעלה זית של כוליא אמזבח (יא) דהוי חלב פיגול ולכוליא נותר (ד) א"כ לא מהני נותר אזית דחלב ואנן בעינן דליהוי חד אכולהו (ט) דלאכילה קתני דהיינו כזית: (יב) (גליון) **אלא בכזית אחד מיירי.** ואי אנחיה לפלגיה דזית אמזבח אין הקטרה (יג) בפחות מכזית (כ): **כגון שאכל כוליא בחלבה.** ואם נפסק לומר ליחייב אכוליא משום פיגול ואחלבה משום נותר לא מצי למימר הכי דטעמא שאכל (ט) קתני דבחלב עצמו בעי לאוקומי לכולהו איסורי. פירוש (כא) מורי: **רב פפא אמר.** נהכי לא תנא פיגול דלא מיירי בשני זיתי חלב ודקא קשיא לך כותבת כגון דמלייה לחלב בתמרי והשלימו לכותבת: **ומפרץ לה כגון דאכל כזית פיגול.** מבהמה אחרת בהדה: **ואיתני אם הוציאו חייב.** דהא יוה"כ הוא: **כמוזמן לו.** שזימנוהו מאתמול להוליך השעיר: **ואם אומרת.** מדקתני אפילו בשבת אין עירוב והוצאה ליוה"כ דאם יש איסור הוצאה ליוה"כ אמאי איצטריך לרבויי שבת הא דמי יוה"כ והוא הדין לשבת (ס): **דילמא.** מיוה"כ לא שמעינן לשבת דיוה"כ שאני דהכשר מצותו בכך דומיא דתמידין שקריבין בשבת: **מתני' בתו ואחותו.** שבא על אמו והולידה (כב): **ואשת אחיו.** שנשאת לו קודם לכן ולאחר מיתתו נשאה אחי אביו ובא זה אביה עליה בנדתה: **גמ'**

אם היה שבת והוציאו. (כג) וא"ת מה שייך זה לענין אכילה ויש לומר דהכי פירושו והוציאו בפיו דכיון שהניחו בפיו ברה"י והוציאו ברשות הרבים מחייב משום הוצאה דבליעתו היא הנחתו דהא מוציא שתי אותיות וכתבן כשהוא מהלך חייב דכתיבתן זו היא הנחתן (ט):

אמר עולא קומץ פיגול כו'. ואם תאמר אמאי לא פריך מאבר גופיה דאמר פרק המזבח מקדש (זבחים פד. ופה:) דמשיב שחטו חוץ לזמנו כו' אם עלו לא ירדו כך אם ירדו לא יעלו וקאמר עולא לא שנו אלא שלא משלה בו האור אבל משלה בו האור אפילו ירדו יעלו וא"כ ש"מ (ד) דעושה לחמו של מזבח ופקע פיגולו ממנו וי"ל דמכל מקום לא תנא ליה בהדיא כל כך דפקע פיגולו ממנו כמו (ה) בהדיא דקומץ:

פקע פיגולו ממנו. במנחות הקשה רש"י פרק הקומץ (דף יד.) אמאי איצטריך קרא למעט קומץ מפיגול תיפוק לי דלא קרב המתיר כמצותו ותירץ דמיירי במשלה בו האור כרובו שהותרו השירים כדאמרינן קומץ מאימתי מתיר השיריים באכילה משהוצת האור ברובו וקשה דא"כ (ו)(לוקים) דפקע פיגולו ממנו כדמוכח הכא ויש לומר דמיירי שחציו העלה ע"ג המזבח וחציו לא העלה דלא פקע פיגולו מן החצי שנשאר (ז) ואם תאמר ואפי' לכתחלה נמי מעלין ליה כדאמרינן פרק בית שמאי (זבחים מג:) האי קומץ דפלגיה אנחיה אארעא (ח) אסיקנא ליה לכתחלה וי"ל שאני התם שהיה כולו מתחלה ע"ג המזבח ואח"כ הוריד חציו למטה אבל הכא לא היה על המזבח וא"ת מנחת נסכים ומנחת כהן משיח שהם כולן כליל אמאי צריך קרא למעט אותם מפיגול והלא אינה מתרת שום דבר ויש לומר כיון שקדשו בכלי הוי כמו קרבו מתירין וקנעה בפיגול ולכך צריך קרא למעט: **תפשוט** דבעי רמי בר חמא הלכו באיברים אחר הרוב. פירש בקונטרס היינו בעיא דפרק בהמה המקשה (חולין ע.) ואינו נראה לר"ת דמאי שייכא ההיא בעיא להך דהכא דהתם מיירי אם יצא חציו ברוב אבר אי הוי כילוד או לא ולכן נראה לפרש (ט) דהיינו בעיא דפרק מזבח מקדש (זבחים פו.) דאיבעיא להו אויר מזבח כמזבח או לא כו' רובו (י) לכבש ככבש דמי רובו למזבח כמזבח דמי תפשוט דבעי רמי בר חמא יש חיבור בעולין או לא (כ):

עירוב והוצאה לשבת. (ל) פירוש נתערבה הוצאה עם שאר מלאכות לשבת ולא נתערבה הוצאה עם שאר מלאכות ביוה"כ (מ). לשון מורי ז"ל (נ): **אלא** דרפרם ברותא היא. וכפרק שני שעירים (יומא סו:) איתא נמי הא דהכא ולא דמי דילמא שאני שעיר המשתלח כו' כדלמי הכא אלא רגילות הוא (ס) דנקט (ע) תורה עניים במקומם ועשירים במקום אחר:

תוספות ונותר ופיגול בחד בהמה ליכא. [illegible]

עין משפט נר מצוה

כט א מיי' פ"ו מהלכות שגגות הלכה ד:
ל ב מיי' פ"ח מהל' מאכ"א הלכה מח:
לא ג מיי' שם פ"ג הלכה י:
לב ד מיי' פ"ג מהל' שביתת עשור הל"ח:
לג ה מיי' פ"ה שם הל"ג [ופ"ח מהל' עירובין הל' ד טוש"ע א"ח סי' תמה סעיף ד]:
לד ו מיי' פ"ג מהל' עבודת יוה"כ הל"ח:
לה ז מיי' פ"ג שם הל' כט:
לו ח מיי' שם הל' יט:
לז ט מיי' פ"ד מהל' שגגות הל' ב:

תורה אור השלם

ו. וְסָמַךְ אַהֲרֹן אֶת שְׁתֵּי יָדָו עַל רֹאשׁ הַשָּׂעִיר הַחַי וְהִתְוַדָּה עָלָיו אֶת כָּל עֲוֹנֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת כָּל פִּשְׁעֵיהֶם לְכָל חַטֹּאתָם וְנָתַן אֹתָם עַל רֹאשׁ הַשָּׂעִיר וְשִׁלַּח בְּיַד אִישׁ עִתִּי הַמִּדְבָּרָה: ויקרא טז כא

רבינו גרשום

וחייב אתה קרבן מינו דאי בעי אמר להו אתם הייתם סבורים שהייתי אותה שנה נזיר ולא הייתי שכבר נשאלתי על נזירי לפני חכם או תנאי היה בלבי ולא נתקיים התנאי ונמצא שהעדות אינו עדות והלכך נאמן: וכן כשאמרו לו יודע אתה בעדות לפלוני שראית המעשה שראינו שהייתה שם ואם אי אתה מעיד לו חייב אתה קרבן על שמיעת [illegible]

מסורת הש"ס

א) [חולין קא. וש"נ], ב) [מנחות מג. מעילה ג:], ג) [חולין ע. ושם איתא רכא], ד) [ע' תוס' עירובין פ: ד"ה לגב ותוס' יומא פ. ד"ה ושיעור], ה) יומא סו., ו) [יומא סו:], ז) נ"א כדותא, ח) רפ"ק מ"ת, ט) [דליכא כולהון אחד. רש"ש], י) [צ"ל חוץ רש"ש], כ) [ואכל חלב רש"ש], ל) [ע' תוס' עירובין כ. ד"ה לא ותוס' שבת יא. ד"ה לא יעמוד יעמיד שם נג. ד"ה כמוליא נפיו ותוס' יבמות לג. ד"ה וכוליה], מ) רפ"ק מ"ת, נ) [ורש"י שלמו מנחות פו. פי' קרפ"ס], ס) [ורש"י ביומא לא פי' כן אלא כדי נפקא להו הלי באיסור הולאה ע"ש], ע) [ועי' תוס' כלה יב. ד"ה דילמא], פ) [ירושלמי פ"ב דכלאים השנה על קרא שיטה כלאים שאמר תחרוק סביל לאמהן].

הגהות הב"ח

(א) גמ' איתוסף ביה נמי לגבי חלב: (ב) רש"י ד"ה מנו דנאסר בחתיכות טהורות משום טומאה איתסר: (ג) ד"ה כגון שאכל וכו' להשלמת אכילת יוה"כ לכותבת דזית של כוליא וכו' ואי תימא. נ"ב ר"ל ואם תקשה: (ד) באו"ד א"כ לא. נ"ב וכו' תירוץ: (ה) ד"ה ואת וכו' לשבת ומשני דילמא כצ"ל והד"א:

גליון הש"ס

גמ' ואין עירוב והוצאה. ע' סוטה מח ע"ב ברש"י ד"ה תיקן [illegible]: תוס' ד"ה ונותר וכו' לא מחייב אפיגול. [illegible] מנחות כה:

מוסף רש"י

[illegible]

שיטה מקובצת

א] עי' בחודשין: כן מוסיף ס"א ואיסור בת אחת אית ליה והיכי משכחת לה כגון שנטמא קודם שהביא שתי שערות ואיסור חלב ואיסור טומאה בהדי הדדי קא אתיין אקדשיה מינו כו': ב] מינו דנאסר בחתיכות: ג] עי' בחודשין: ד] ביה נמי איסורא לגבי: ה] הוא דאסור אבל: ו] דאיתוסף ביה איסורא: ז] דאיתוסף. ס"א ח] דאתסר ביה: ט] עי' בחודשין: י] כותבת [illegible]

[illegible]

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones